Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 383/2025
28.05.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужилаца: 1. „Дорћол инжењеринг“ ДОО Београд, 2. „YU Trade Železnik“ ДОО Београд – у стечају, 3. Компанија „Бистра“ ДОО Београд, 4. АА из ..., 5. ББ из ..., 6. ВВ из ..., 7. ГГ из ..., 8. ДД из ..., 9. ЂЂ из ..., 10. ЕЕ из ..., које све заступа Бранислав Грујић, адвокат из ..., против тужених: 1. Народна банка Србије, Београд, 2. Република Србија – Министарство финансија, Београд, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, вредност предмета спора 3.823.909.276,40 динара, одлучујући о изјављеној ревизији тужилаца и ревизији друготужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2194/2024 од 06.03.2025. године, у седници одржаној дана 28.05.2026. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужилаца од 1-10. реда и друготужиоца изјављене против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2194/2024 од 06.03.2025. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Привредног суда у Београду П 4346/23 од 14.02.2024. године, у ставу I изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца, па су обавезани првотужена Народна банка Србије из Београда и друготужена Република Србија – Министарство финансија Београд да на име накнаде обичне стварне штете као солидарни дужници исплате:

-првотужиоцу „Дорћол инжењеринг“ ДОО Београд, износ од 165.088.359,59 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-друготужиоцу „YU trade Železnik“ ДОО из Београда износ од 157.746.237,48 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-трећетужиоцу Компанија „Бистра“ ДОО из Београда износ од 159.726.889,41 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-четвртотужиоцу АА из ... износ од 129.456.071,55 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-петотужиоцу ББ из ... износ од 21.588.814,37 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-шестотужиоцу ВВ из ..., износ од 149.562.070,90 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-седмотужиоцу, ГГ из ... износ од 38.441.695,83 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-осмотужиоцу ДД из ..., износ од 38.441.695,83 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-деветотужиоцу ЂЂ из .., износ од 38.441.695,83 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-десетотужиоцу ЕЕ из ..., износ од 73.844.188,06 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате.

У ставу II изреке делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца у делу којим су тражили да суд обавеже тужене да на име накнаде обичне стварне штете као солидарни дужници исплате:

-првотужиоцу „Дорћол инжењеринг“ ДОО из Београда, износ од 484.154.076,93 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-друготужиоцу „YU trade Železnik“ ДОО из Београда износ од 462.621.860,08 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-трећетужиоцу Компанија „Бистра“ ДОО из Београда износ од 468.430.511,35 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-четвртотужиоцу АА из ... износ од 379.655.385,61 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-петотужиоцу ББ из ... износ од 63.313.443,29 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-шестотужиоцу ВВ из ..., износ од 438.620.182,28 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-седмотужиоцу, ГГ из ... износ од 112.737.832,06 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-осмотужиоцу ДД из ..., износ од 112.737.832,06 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-деветотужиоцу ЂЂ из ..., износ од 112.737.832,06 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате;

-десетотужиоцу ЕЕ из ..., износ од 216.562.601,94 динара са законском затезном каматом од 04.09.2023. године до исплате.

У ставу III изреке је констатовано да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2194/2024 од 06.03.2025. године преиначена је пресуда Привредног суда у Београду 18 П 4346/2023 од 14.02.2024. године, у ставу I и III изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца од 1-10 да се обавежу тужене Народна банка Србије и Република Србија – Министарство финансија, Београд, да им исплате појединачно опредељене износе из усвајајућег дела тужбеног захтева и обавезани су тужиоци да туженој другог реда Републици Србији – Министарству финансија Београд солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 2.700.719,12 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиоци од 1. до 10. реда су поднели заједнички благовремену и дозвољену ревизију, са исправком због битних повреда одредаба парничног поступка учињених пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Друготужилац „YU trade Železnik“ ДОО из Београда – у стечају поднео је и самостално, благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужене су доставиле одговор на уложене ревизије у којима су оспориле наводе ревидената.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога применом члана 408. Закона о парничном поступку, ревизијски суд је нашао да су ревизије тужилаца неосноване.

У доношењу другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Позивање на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12) Закона о парничном поступку је без утицаја, јер иста не представља ревизијски разлог применом члана 407. Закона о парничном поступку.

Предмет тужбеног захтева су потраживања тужилаца, бивших акционара „Капитал банке“ ад Београд на име обичне, стварне штете која им је причињена радњама првотужене, доношењем решења о одузимању дозволе за рад банке и о ликвидацији исте, опредељене као разлика у књиговодственим вредностима њиховог акцијског капитала на дан 15.07.2003. године и 01.02.2005. године.

Према утврђеном чињеничном стању, Народна банка Србије је у поступку контроле квалитета и законитости пословања „Капитал банке“ АД Београд донела решења о одузимању дозволе за рад банке и о ликвидацији исте, оба од 15.07.2003. године. Решењем Трговинског суда у Београду од 18.07.2003. године отворен је поступак ликвидације над „Капитал банком“ АД Београд. По тужби тужилаца, акционара наведене банке предметна решења НБС поништена су одлукама Врховног суда Србије од 11.08.2003. године и 12.08.2003. године. Из садржине образложења наведених одлука произлази да је поништеним решењима повређен закон на штету тужилаца. Наведени су сви пропусти који су учињени у току управног поступка, чињенице које нису утврђене, а које је било потребно утврдити пре доношења одлуке о одузимању дозволе за рад и дат је налог НБС да у поновном поступку отклони све наведене битне повреде поступка, правилно и потпуно утврди чињенично стање и на исто правилно примени материјално право сагласно правном схватању и примедбама суда у складу са чланом 61. Закона о управним споровима.

У поновном поступку, Народна банка Србије донела је нова решења 15.08.2003. године, којима се одузима дозвола за рад „Капитал банци“ АД Београд и о ликвидацији исте. Поступајући по тужби тужилаца, акционара банке, Врховни суд Србије је пресудом Ур 2847/2003 од 22.09.2003. године поново уважио тужбу тужилаца и поништио наведена решења. Из образложења одлука суда произлази да Народна банка Србије у поновном поступку одлучивања оспореним решењем није отклонила наложене пропусте, да није поступила у свему по правном схватању и примедбама суда из претходне пресуде, иако је то била обавезна у смислу одредбе члана 61. ЗУС-а, чиме је повређен закон на штету тужилаца. Првотужена је још два пута доносила решења исте садржине и то 15.10.2003. године и 24.05.2004. године, која су поништена одлукама Врховног суда Србије од 29.04.2004. године и 20.11.2006. године.

У поступку ликвидације пред Трговинским судом у Београду над „Капитал банком“ АД Београд закључен је Уговор између „Капитал банке“ АД Београд и „МБ банке“ АД Ниш, 01.02.2005. године, по основу кога су сва права и обавезе са „Капитал банке“АД Београд пренета на „МБ банку“ АД Ниш, што је имало за последицу окончање поступка ликвидације над ликвидационим дужником. Наведена банка је брисана из Регистра привредних субјеката 19.04.2005. године уз назнаку да су средства, имовина, права и обавезе пренете на „МБ банку“ АД Ниш, као банку преузимаоца. Банка преузималац је преузела и обавезу да акционарима „Капитал банке“ АД Београд призна статус својих акционара. Накнадно је над „МБ банком“ АД Ниш спроведен поступак

ликвидације који је окончан решењем Трговинског суда у Нишу Л 1/2007 - 16.06.2009. године. Тужиоцима и осталим акционарима „МБ банке“ подељен је вишак ликвидационе масе 17.06.2009. године.

Према налазу и мишљењу судског вештака „Delloite“, ниједан тужилац није претрпео штету јер је књиговодствена вредност њиховог акцијског капитала на дан 01.02.2005. године била већа код „МБ банке“ него што је била на дан 15.08.2003. године, код „Капитал банке“.

Према налазу судског вештака економско-финансијске струке, Драгослава Бакића, варијанта заснована на билансу стања од 18.07.2003. године, умањење акцијског капитала (стварна обична штета) сразмерно учешћу сваког тужиоца у „Капитал банци“ на дан вештачења 31.07.2023. године износи за: „Дорћол инжењеринг“ ДОО Београд (16,9785%) 1.408.308,15 евра (165.088.359,59 динара), „YU trade Železnik“ ДОО Београд (16,2234%) 1.345.675,20 евра (157.746.237,48 динара), Компанију „Бистра“ ДОО из Београда (16,4271%) 1.362.571,42 евра (159.726.889,41 динара), АА из ... (13,3139%) 1.104.342,19 евра (129.456.071,55 динара); ББ (2,2203%) 184.166,24 евра (21.588.814,37 динара), ВВ (15,3817%) 1.275.859,09 евра (149.562.070,90 динара), ЖЖ (11,8606%) 983.795,96 евра (115.325.087,48 динара) чији су наследници ГГ, ДД и ЂЂ; ЕЕ (7,5945%) 629.937,64 Евра (73.844.188,06 динара).

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд налази да је првотужена доношењем решења бр. 3231 од 15.08.2003. године, исте садржине као и претходна, којима се одузима дозвола за рад „Капитал банци“ АД и доноси одлука о ликвидацији, поступила супротно обавезујућим налозима Врховног суда без отклањања указаних пропуста, непоступајући по правном схватању и примедбама истог, што је била обавезна применом члана 61. ЗУС-а, па закључује да је таквим незаконитим радом банке могла да настане штета за тужиоце, а која је и настала на дан 15.08.2003. године. Првостепени суд је става да је Република Србија која је оснивач НБС, пасивно легитимисана као солидарни дужник јер је Уставом Републике Србије и Законом о банкама прописана солидарна одговорност исте, а која према закону јемчи за све обавезе НБС. Сходно томе првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужилаца за накнаду стварне штете услед незаконитог рада банке, прихватајући другу варијанту налаза судског вештака Драгослава Бакића, а у преосталом делу је одбио тужбени захтев.

Другостепени суд прихвата разлоге првостепеног суда у погледу постојања штетне радње на страни првотужене.

С друге стране, по ставу другостепеног суда Република Србија није солидарно одговорна за накнаду конкретне штете имајући у виду да је улога Народне банке Србије одређена Уставом и Законом о Народној банци Србије и да као централна банка Републике Србије има самосталност у свом раду, те да с обзиром на њену надлежност није лице из члана 172. Закона о облигационим односима – орган друготужене за чији рад би друготужена била солидарно одговорна, а да јемство дефинисано Законом о Народној банци Србије не представља основ за успостављање солидарне одговорности друготужене, већ је предвиђено искључиво као својеврсна законска гаранција за случај кад испуњење обавезе од стране првотужене није могуће, па одговорност друготужене може бити искључиво супсидијарна.

Међутим, када је реч о постојању саме штете другостепени суд налази да је првостепени суд из чињеница које је правилно утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је засновао своју одлуку о одговорности првотужене.

Другостепени суд прихвата као меродавне датуме 15.08.2003. и 01.02.2025. године за утврђивање вештачењем постојање штете и њене висине у висини разлике књиговодствене вредности акцијског капитала тужилаца на наведене датуме, али не

прихвата као полазну основу за утврђивање књиговодствене вредности акцијског капитала на дан 15.08.2003. године, биланс стања на дан 18.07.2003. године, налазећи да је исти погрешно оцењен као релевантна исправа. Другостепени суд закључује да је првостепени суд из чињенице да је овај биланс стања заиста сачињен и да је као такав предат судском ликвидационом већу за потребе вођења ликвидационог поступка над „Капитал банком“, извео неправилан закључак да је такав биланс стања тачан, објективан и потпун и да је адекватан за утврђење чињеница постојања и висине евентуалне штете, имајући и у виду да тужиоци нису предложили доказе који би потврдили поуздано стање „Капитал банке“ као у билансу стања на дан 18.07.2003. године, нити доказе који би непосредно упућивали на књиговодствену вредност акцијског капитала на дан 15.08.2003. године.

Другостепени суд је имао у виду налог Врховног касационог суда од 09.03.2023. године да се расправи књиговодствена вредност акцијског капитала тужилаца на дан 15.08.2003. године полазећи од биланса стања од 18.07.2003. године, али како је накнадно, током 2024. године, достављен извештај ликвидационог управника, Агенције за осигурање депозита, из марта 2004. године у коме су наведене околности у којима је биланс сачињен, затим да исти није сачињен у складу са законском процедуром, нити је достављен Центру за бонитет НБС ради контроле и надзора, као и накнадно прибављена изјашњења Агенције за привредне регистре и Агенције за осигурање депозита из којих произлази да такав биланс стања не поседују у својим архивама, применом тада важећег Закона о рачуноводству и ревизији, закључује да исти не представља рачуноводствену, ни финансијски исправу, јер није прошао законску контролу ни верификацију, због чега сам по себи не представља јавну исправу која доказује књиговодствену вредност акцијског капитала „Капитал банке“ на дан 15.08.2003. године.

Последично, по ставу другостепеног суда не може се прихватити ни налаз вештака Драгослава Бакића који је заснован на тој исправи, односно оцена првостепеног суда да је налазом вештака Драгослава Бакића јасно и на несумњив начин утврђено да су тужиоци претрпели штету у износима обухваћеним првостепеном пресудом.

У недостатку доказа рачуноводствене и финансијске исправе сачињене у складу са законом која би садржала неспорне вредности о стању акцијског капитала на дан 15.08.2003. године, по ставу другостепеног суда одговор на спорно питање дато је у налазу и мишљењу вештака „Delloite“. Овим вештачењем извршена је процена акцијског капитала на основу финансијских извештаја и додатне документације која је прибављена од странака у поступку и таксативно побројана у налазу тако што је узет у обзир финансијски и рачуноводствено прихваћени биланс стања са најближим датумом након чега су корекцијом пословних промена и реконструкцијом на основу доступне документације изведене вредности акцијског капитала на дан 15.08.2003. године. У овом налазу изостављен је биланс стања на дан 18.07.2003. године, а коришћени су само они биланси који су сачињени у званичној процедури и који су достављени и објављени. У одсуству суштинских примедби у вези налаза и мишљења и вештака „Delloite“, а које су примедбе отклоњене путем усменог и писменог изјашњења вештака пред првостепеним и расправом пред другостепеним судом, другостепени суд налази да је налаз дао потпун и јасан и стручан одговор по питању накнаде штете. Како је истим утврђено да на страни тужилаца није настала штета у виду смањења књиговодствене вредности њиховог акцијског капитала као последице незаконитог поступања првотужене, будући да су на основу извршених преноса акција на дан 01.02.2005. године тужиоци остварили већу књиговодствену вредност акцијског капитала код „МБ Банке“ АД Београд, другостепени суд је преиначио првостепену одлуку у усвајајућем делу и одбио тужбени захтев као неоснован у овом делу.

Ценећи ревизијске наводе тужилаца, Врховни суд прихвата закључак нижестепених судова да је доношењем решења од 15.08.2003. године, којима је поново одузета дозвола за рад и донета одлука о ликвидацији „Капитал банке“, без отклањања указаних неправилности и непоступањем по обавезујућим налазима Врховног суда Србије, повређујући закон на штету тужилаца, НБС преузела штетну радњу због које се може успоставити одговорност банке за штету која произлази из таквог незаконитог рада.

Ревизијски суд прихвата закључак другостепеног суда да у конкретном случају Република Србије није солидарно одговора за евентуалну штету која би простекла из незаконитог рада НБС, будући да је исти последица правилне примене материјалног права, Закона о Народној банци Србије. Наиме, НБС је по закону самостална и независна у обављању функција утврђеним наведеним а и другим законима, подлеже надзору Народној скупштини, којој одговара за свој рад, а Република Србија служи као крајњи гарант за обавезе која банка преузима, будући да иста јемчи за обавезе НБС.

Ревизијски суд такође прихвата да стварна штета може да представља разлику у књиговодственој вредности акцијског капитала тужилаца код „Капитал банке“ на дан 15.08.2003. године и његове књиговодствене вредности на дан 01.02.2005. године, када су по основу уговора закљученим између „Капитал банке“ и „МБ банке“ прешла средства, права и обавезе на „МБ банку“ АД Ниш, будући да акције тужилаца нису имале тржишну вредност јер се истим није прометовало на тржишту. Свакако да биланс стања на дан 18.07.2003. године сачињен за потребе спровођења ликвидације над „Капитал банком“ треба да садржи и књиговодствену вредност акцијског капитала тужилаца као акционара банке и може представљати полазну основу за утврђивање исте, у ком случају се подразумева да исти мора бити састављен у складу са тада важећом законског регулативом.

Правилан је закључак другостепеног суда да је првостепени суд из чињенице да је биланс стања заиста сачињен и да је предат судском ликвидационом већу за потребе вођења ликвидационог поступка над „Капитал банком“, апстрахујући све околности конкретног случаја извео неправилан закључак да је такав биланс стања тачан, објективан, потпун и да је адекватан за утврђивање чињенице постојања штете и њене висине као разлике између књиговодствене вредности акцијског капитала тужиоца на дан 15.08.2003. године и остварене вредности акцијског капитала тужилаца на дан 01.02.2005. године. Наиме, другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено од стране првостепеног суда, али је из истог извео другачији закључак на шта је био овлашћен применом члана 394. Закона о парничном поступку.

Сходно томе, неосновани су ревизијски наводи да другостепени суд мења чињенично стање и неистинито приказује доказе у списима у погледу саме висине штете. Неосновани су и ревизијски наводи да другостепени суд није поступио по налогу Врховног суда чиме је учињена битна повреда пред другостепеним судом. Наиме, другостепени суд је дао разлоге због којих се не може прихватити биланс стања од 18.03.2003. године, с обзиром на накнадно достављене доказе из којих произлази да није сачињен у званичној процедури и да није достављен надлежном органу, а које разлоге у свему прихвата и ревизијски суд.

Према Закону о принудном поравнању, стечају и ликвидацији, ликвидациони управник је дужан да састави почетни биланс стања, при чему биланс стања према тада и сада важећем Закону о рачуноводству и ревизији представља финансијски извештај, па самим тим и почетни биланс стања представља финансијски извештај. Чињеница да се почетни биланс стања саставља за потребе спровођења ликвидације у судском поступку не искључује обавезу његовог достављања као финансијског извештаја НБС као надлежном органу за вођење регистра бонитета.

Одредбом члана 23. Закона о рачуноводству и ревизији предвиђена је обавеза састављања и презентовања финансијских извештаја надлежном органу за вођење регистра бонитета, те да се финансијски извештај том органу доставља и у случају отварања, односно закључења поступка ликвидације, односно стечаја правног лица. Према одредби члана 42. наведеног закона, све до образовања органа надлежног за вођење регистра бонитета правних лица из члана 34. истог закона, финансијски извештај ће се достављати НБС. Наведена надлежност је од 2010. године пренета на Агенцију за привредне регистре.

Из садржине накнадно достављеног дописа Агенције за осигурање депозита од 12.10.2023. године произлази да Агенција у својој архивираној документацији није пронашла потписан и оверен биланс стања на дан 18.07.2003. године и да не може да провери истинитост и објективност података наведених у њему, јер га Агенција није усвојила. Из садржине дописа Агенције од 19.01.2024. године, произлази да је рекласификовани биланс стања на дан 18.07.2003. године саставни део извештаја ликвидационог управника који је предат надлежном суду 15.03.2004. године, а да у том извештају стоји да није званично састављен и предат Центру за бонитет НБС. Агенција за привредне регистре у свом допису од 13.10.2023. године обавестила је првостепени суд да поседује за „Капитал банку“ редовне финансијске извештаје за 2002, 2003. и 2004. годину, ванредни извештај на дан 15.10.2003. године, као и последњи извештај који је достављен, ванредни извештај услед закључења поступка ликвидације на дан 17.02.2005. године, али да нема ванредни финансијски извештај на дан 18.07.2003. године, као и да су до 2010. године послови обраде финансијских извештаја били у надлежности НБС, а после је преузео АПР који је од НБС преузео и сву ранију документацију о томе од 2002. године.

Према извештају ликвидационог управника, Агенције за осигурање депозита од 30.11.2004. године, формиране су 11 Комисија за попис имовине и обавеза „Капитал банке“ које су се у свом појединачном раду сусретале са бројним тешкоћама због којих представници пописних комисија нису доставили своје извештаје Централној пописној комисији, а даље ни та комисија није била у могућности да у предвиђеном року сачини и достави Агенцији на усвајање извештај о попису имовине и обавеза „Капитал банке“ АД Београд у ликвидацији са стањем на дан 18.07.2003. године и да је тиме онемогућен даљи рад на изради почетног ликвидационог биланса и поред великог напора није дошло до ажурирања свих пословних промена; да је у првом попису на дан 18.07.2003. године остао велики број нерашчишћених привремених и пролазних рачуна због чега је указано на могућност нереалне процене појединих позиција биланса стања и биланса успеха које су у оквиру напомена уз годишњи финансијски извештај конкретно истакнуте; да је попис имовине, потраживања, коначно завршен са стањем на дан 31.12.2003. године, док је са 15.10.2003. године био у завршној фази; да рекласификовани биланс стања сачињен на дан 18.07.2003. године, није сачињен у званичној процедури и није достављен Агенцији за осигурање депозита, нити Центру за бонитет НБС, већ је то учињено на захтев екстерне Комисије НБС, а да су биланси сачињени са стањем на дан 15.10.2003. године и 31.12.2003. званично састављени и достављени.

С обзиром на наведене доказе, из којих произлазе околности у којима је састављен биланс стања од 18.07.2003. године као и да спорни биланс није састављен у законској процедури, правилан је закључак другостепеног суда да се ист не може сматрати веродостојном исправом, односно званичним финансијским извештајем који истинито исказује финансијско стање, а самим тим да је погодан за исказивање књиговодствене вредности акцијског капитала у власништву тужиоца, при чему нису достављени други докази којима се потврђује његова тачност.

Од стране тужене истицана је чињеница да биланс са стањем на дан 18.07.2003. године ни правно, ни рачуноводствено не може бити доказ књиговодствене вредности акцијског капитала тужилаца на дан 15.08.2003. године, наглашавајући да исти противречи вредности истог капитала унетом у Преглед акционара од 14.07.2003. године који је од стране „Капитал банке“ достављен Народној банци Србије, као и касније сачињеним извештајима на дан 15.10.2003. године и 31.12.2003. године, а да у међувремену банка није могла да донесе одлуку о повећању капитала, јер је функцију ликвидационог управника законског заступника од 15.07.2003. године, преузела Агенција за осигурање депозита.

С обзиром на све околности конкретног случаја, а при том имајући у виду и чињеницу да почетни биланс стања у склопу датих околности није ни потписан, ни печатиран, при чему се другостепени суд правилно позива на члан 10. Закона о рачуноводству и ревизији да лице одговорно за састављање и контролу рачуноводствених исправа својим потписом гарантује да је рачуноводствена исправа истинита и да су веродостојно приказане пословне промене, правилан је закључак другостепеног суда да такав биланс стања не може да се прихвати, као тачан, објективан и потпун и да је адекватан за утврђење чињенице постојања и висине евентуалне штете, при чему је судски вештак Драгослав Бакић свој налаз о постојању висине штете искључиво засновао на овом документу. Код чињенице да тужиоци нису приложили доказе којима би потврдили поуздано стање акцијског капитала банке из биланса стања на дан 18.07.2003. године, нити доказе који би непосредно упућивали на ту вредност на дан 15.08.2003. године, правилно је другостепени суд у недостатку рачуноводствене и финансијске исправе сачињене у складу са законом које би садржале неспорне вредности о стању акцијског капитала, своју одлуку засновао на налазу и мишљењу вештака „Delloite“.

Неосновани су ревизијски наводи тужилаца да је другостепени суд нетачно приказао налаз „Delloite“ наводећи да је истим утврђена књиговодствена вредност капитала. Наиме, из образложења другостепене пресуде произлази да је тим вештачењем извршена процена акцијског капитала на основу финансијских извештаја и додатне документације коју су прибавиле странке и то тако што је узет у обзир финансијско и рачуноводствено прихваћен биланс стања са најближим датумом, након чега су корекцијама пословних промена и реконструкција на основу доступне документације изведене вредности акцијског капитала на дан 15.08.2003. године, при чему је овом вештачењу изостављен биланс стања на дан 18.07.2003. године, већ су коришћени само они биланси који су сачињени у званичној процедури и који су достављени и објављени.

Из налаза вештака „Delloite“ произлази да је књиговодствена вредност акцијског капитала „Капитал банке“ у власништву тужиоца 1.187.040.928,72 динара на дан 15.08.2003. године, напомињући да на дан 15.08.2003. године није рађен биланс стања, те да дати обрачун представља најбољу процену колико би износила књиговодствена вредност на тражени датум у складу са Законом о рачуноводству и ревизији и међународним рачуноводственим стандардима.

Ревизијски суд је имао у виду навод тужилаца да су изражене суштинске примедбе на исти, али у ревизији није наведено које су то примедбе при чему из стања у списима произлази да се вештак усмено и писмено изјашњавао пред првостепеним судом и на расправи пред другостепеним судом у погледу истакнутих примедби, а што је констатовао другостепени суд. Из налаза овог вештака произлази да тужиоци нису претрпели штети будући да су на основу извршеног преноса акција на дан 01.02.2005. године остварили већу књиговодствену вредност акцијског капитала, односно исплаћен им је ликвидациони вишак. С обзиром на наведено правилан је закључак другостепеног

суда да није дошло до умањења имовине тужиоца имајући у виду одредбу члана 155. ЗОО.

С друге стране, првостепени суд је навео да у случају да биланс стања од 18.07.2003. године се не може применити, другостепени суд има могућност да преиначи другостепену пресуду применом налаза вештака „Delloite“.

Неосновани су ревизијски наводи да је на погрешно утврђено чињенично стање погрешно примењено материјално право. Правилно се другостепени суд одбијајући тужбени захтев позвао на одредбе члана 10, 23, 24, 28. и 42. Закона о рачуноводству и ревизији. Наиме, да би почетни биланс стања од 18.07.2003. године представљао веродостојну рачуноводствену и финансијску исправу морао је бити сачињен у складу са тада важећим Законом о рачуноводству и ревизији, по коме се сви финансијски извештаји достављају Народној банци Србије као органу надлежном за вођење регистра бонитета. Народна банка Србије у том периоду је била задужена за надзор над радом банака и обезбеђења стабилности финансијског система укључујући и банке у ликвидацији, што има за последицу да је законска регулатива налагала састављање, а потом и достављање биланса стања као финансијског документа Агенцији и Народној банци Србије. За састављене извештаје важила је и обавеза ревизије финансијских извештаја, која се односила на тачност приказане имовине и обавезе у контексту ликвидације, што је све у конкретном случају изостало у односу на спорни биланс стања.

Ревизијски суд је ценио и остале наводе ревидената, али налази да су исти без утицаја на правилност и законитост другостепене пресуде, па је применом члана 414. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци пресуде.

Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић